

ایفای نقش پنهان حسابداران استرالیا

«در فرآیند عضویت استرالیا در سازمان تجارت جهانی»

مؤلف: Alan Griffiths

مترجم: ولی ساجدی

قاعده‌مندی حسابداری که در تریبون‌های جهانی شروع شده، ضعف احتمالی این مرزبندی‌ها را مشهود نخواهد کرد و اثر زیادی نیز در اقتصاد امریکان نخواهد داشت.

مؤسسه آمریکایی بی اعتبار شده آرتور آندرسن^۳ در جریان سقوط شرکت‌های معروف و پرطرفدار چون «انرون»، شدیداً موافقت‌نامه قدرت‌مند تجارت جهانی - موافقت‌نامه عمومی تجارت خدمات (گاتس)^۴ متعلق به سازمان تجارت جهانی را تحت تأثیر قرار داد.

موافقت‌نامه حسابداری «گاتس» می‌تواند دولت‌ها را از تصویب مقررات به نفع سهام‌داران منع کرده و به مؤسسات خدمات حسابداری اجازه دهد تا به ارائه خدمات حسابداری و مشاوره مدیریت در داخل کشور ادامه دهند.

در سال ۱۹۹۵، استرالیا «گاتس» را امضاء کرد و کار گروه‌های خدمات حرفه‌ای این سازمان به منظور اجرای آزادسازی تمام خدمات حرفه‌ای تشکیل شد. از آنجا که حسابداری در این عرصه جهانی‌تر است و آندرسن^۳ یکی از عمده‌ترین ارائه‌دهندگان خدمات و شریک مدیریتی «رابرت کلی»^۵ مدعی

تسهیل نحوه نائید صلاحیت حسابداران حرفه‌ای خارجی در کشور میزبان، دو موافقت‌نامه جداگانه منعقد شده است.

نویسنده در این مقاله، ضمن مقایسه نقش فعال حسابداران آمریکان و نقش مکتوم حسابداران استرالیا در فرآیند شکل‌گیری سازمان تجارت جهانی، از وضعیت اطلاع‌رسانی محدود مقامات مسئول این کشور در فرآیند پیوستن به سازمان تجارت جهانی گلایه کرده است.

استرالیا چگونه در آزادسازی (تجارت) جهانی خدمات، مشارکت کرد که این خود منشاء یک بحران قانونی و اخلاقی در آمریکا بوده است.

در حال حاضر، ضرورت تفکیک بین وظایف حسابرسی و خدمات مدیریت، به‌عنوان یک امر حیاتی برای اداره مناسب بازرسی سرمایه (سرمایه‌داری) پذیرفته است. فشار برای آزادسازی تجارت خدمات حرفه حسابداری، به‌نحو خطرناکی نابخردانه مجسم شده که محدود کردن مجدد برخی از جنبه‌های حسابداری را ایجاب کرده است.

آیا سرمایه‌داری جهانی، تحت مقررات یکسان قرار خواهد گرفت؟ واضح است که فشار برای محدودسازی مجدد، بدین منظور روی می‌دهد که آثار آزادسازی فقط در بازارهای سرمایه آمریکا محسوس است. بحث در باره مرزهای نظارتی و

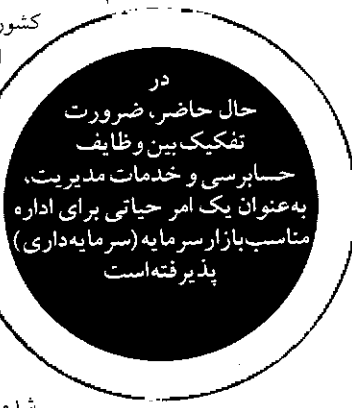
۱ - لریز نگرینی مقامات سیاسی، صاحب‌نظران و بریایی نظام‌های عمومی برای محدودسازی تجارت آزاد جهانی در همین راستا است. (مترجم)

مقدم‌مترجم

عضویت در سازمان تجارت جهانی^۱ از مباحث مهم مبادلات جهانی است. در حال حاضر ۱۵۰ کشور جهان و بیش از ۹۵ درصد از تجارت جهانی تحت پوشش این سازمان و مقررات این سازمان، در تسهیل روابط تجاری بسیار موثر بوده است.

در منشور این سازمان، تجارت خدمات نیز به‌صورت یک موافقت‌نامه الزام‌آور، ایجاد شده است. اما از آنجا که تجارت

خدمات به سادگی تجارت کالا نبوده و با ملاحظاتی سیاسی و یا وضعیت اجتماعی - فرهنگی کشورها ارتباط نزدیک دارد. لذا به منظور تدوین مقررات مناسب برای تجارت خدمات در عرصه جهانی، علاوه بر دولت‌ها حضور فعالان بین‌المللی تجارت خدمات ضروری است. در فرآیند شکل‌گیری سازمان تجارت جهانی علاوه بر فدراسیون بین‌المللی حسابداری؛ پنج مؤسسه بزرگ حسابرسی جهان، پایه‌پای کارگردانان اصلی این سناریو، حضور داشتند و به منظور شفافیت و

1 - World Trade Organization (WTO)

3 - Arthur Andersen

4 - Enron

5 - General Agreement on Trade in Services (GATS)

۶ - Robert Kelly دبیر کل وقت سازمان تجارت جهانی (مترجم)

شد که این مؤسسه (آندرسن) در برابر اهداف تعریف شده بخش حرفه حسابداری پاسخگو است.

فراوری آزادسازی ارایه خدمات

قدرت‌های پی‌گیر آزادسازی حرفه حسابداری، همگی در تاسیس آن ذینفع بودند. برجسته‌ترین مشاوران، شامل پنج مؤسسه بزرگ حسابرسی: "آرتور آندرسن"، "دلویت تاش توماتسو"، "ارنست اندینگ"، "پرایس واتر هوس کوپرز" و "کی‌بی‌ام‌جی" بودند. آن‌ها در سال ۱۹۹۵ بالغ بر ۵۹۷۵ بیلیون دلار درآمد داشته‌اند. بخش قابل توجهی از این درآمد از محل خدمات حرفه حسابداری داخل کشور و خدمات مشاوره مدیریت کسب شده است که قابل توجه به نظر می‌رسد. تقریباً تمام ۵۰۰ شرکت مهم در آمریکا و درصد وسیعی از ۵۰۰ مورد دیگر تحت نفوذ موثر این پنج مؤسسه بزرگ حسابرسی شده است.

چالش اساسی پنج مؤسسه بزرگ حسابرسی برای حفظ سلطه خود، شکستن موانع مرز بین تجارت حسابداری و خدمات مشاوره مدیریت بود. راه‌حل ارایه شده که از طریق "گاتس" ارایه یک موافقت‌نامه الزام‌آور قانونی بوده که می‌توانست زمینه‌های ادبیات حقوقی ارایه خدمات حسابداری در سایر کشورها را باز کند. اما چه راهی برای دستیابی به این هدف بهتر از درگیر شدن عملیاتی در آن است؟

کار گروه پی‌گیری هم‌آهنگ‌سازی استانداردهای حسابداری را از طریق تسامح و تساهل و با هدف حمایت از مقررات داخلی و حامی صنایع داخلی برای حمایت از مصرف‌کننده داخلی برگزید و از طریق ارسال پرسش‌نامه برای مؤسسات حرفه‌ای حسابداری در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه در جهان و جمع‌آوری مطالب از طریق OECD^۸ و "انکتاد"^۹ و "فدراسیون بین‌المللی حسابداری"^{۱۰} اقدام به جمع‌آوری اطلاعات کرد. هم‌چنین با تصور خطر، ارایه فهرست مشتریان به هزاران عضو وابسته تحت سیطره پنج مؤسسه بزرگ حسابرسی ارسال شد، ولی در کمال ناباوری فقط ۲۹ پرسشنامه تکمیل و عودت داده شد.

خیلی از موارد بررسی شده در پرسشنامه‌ها شامل الزامات مدیران به دارا بودن صلاحیت‌ها و تأییدیه‌های محلی، الزامات دولتی، مالکیت مؤسسات خارجی نسبت به مؤسسه خدماتی و الزامات برای آزمون‌های آشنایی به قوانین محلی

Big Five: Arthur Andersen, Deloitte Touche Tohmatsu – 7 su, Ernst & Young, PricewaterhouseCoopers, and KPMG (در حال حاضر چهار بزرگ- مترجم)

8 – Organization for Economic Cooperation and Development(OECD)

9 – United Nations conference on Trade & Development(UNCTAD)

10 – International Federation of Accountants (IFAC).

بود

ابتدا، کارگروها یک سری رهنمودهایی برای مذاکرات «موافقت‌نامه شناسایی متقابل»^{۱۱} بین کشورها فراهم کرد. این‌ها منجر به «نظام‌نامه چند جانبه حسابداری» شد، که WIO در سال ۱۹۹۸ منعقد کرد. این نظام‌نامه، تا سال ۲۰۰۵ مورد مذاکره قرار گرفته و منجر به انتشار استانداردهای حسابرسی خواهد شد. در خلال این مدت، اعضای WIO با یک عبارت بازدارنده محدود شدند که آن‌ها را از ارایه خدمات بیشتر حسابداری منع می‌کرد.

تا سال ۲۰۰۲، جهان از حماقت مؤسسه "آرتور آندرسن" آگاه بود. خدمات مشاوره داخلی (کشور) او منجر به همکاری در یک سقوط عظیم شد. در ژانویه، "درسی باسکین جنیر"^{۱۲} مدیرعامل گروه استانداردهای حرفه‌ای "آندرسن" مورد بازجویی دولت قرار گرفت. از "باسکین" سوال شد که آیا او در ارایه هم‌زمان خدمات مشاوره‌ای و حسابرسی تضاد منافع حس کرده بود (یا خیر) و او اعلام کرد، «من اعتقاد ندارم که آن یک مشکل ذاتی از نظر مسائل اخلاقی برای حساب‌برسان باشد».

قبل از این که آندرسن متلاشی شود، کار دیگری داشت که انجام داد. دو ماه بعد از بازگرددن حقایق توسط "باسکین"، "آندرسن" یک نامه به بالاترین شخصیت‌های حرفه حسابداری اتحادیه اروپا (EU) «فدراسیون حسابداری اروپا» ارسال کرد که قصد دارند استانداردهای بین‌المللی حسابرسی را تا سال ۲۰۰۵ به‌ثمر برسانند. این نامه تأکید داشت که هم‌گرایی استانداردهای حسابرسی ملی و بین‌المللی، مستلزم همکاری بنیادی بین دولت و حرفه حسابرسی است و برای جزئیات بیشتر با چه کسی باید تماس گرفته می‌شد؟ البته بله‌سکین.

درخواست عضویت استرالیا

اتحادیه اروپا و ایالات متحده آمریکا به استرالیا قول دادند که در قبال تعهد کامل در مقابل "گاتس" آن‌ها نیز در پذیرش تجارت محصولات کشاورزی جبران کنند. اما قابل توجه این که ۸۰ درصد از فرصت کاری استرالیا در بخش خدمات است، کشاورزی بخش اصلی در این کشور نیست. هنگامی که "مارک ویلی"^{۱۳}، وزیر تجارت صحبت از شفافیت می‌کرد، دایره امور خارجی و تجارت او شروع به مذاکره در باره "گاتس" کرد. هیچ‌کس نمی‌دانست که ویلی چه چیزی را امضا کرده است.

ایالت و دولت مرکزی از جزئیات مذاکرات اطلاعاتی نداشت ولی به نتایج آن پای‌بند خواهد بود.

در حالی که، در نتیجه فشار اذهان عمومی، دولت کانادا فرآیند مذاکرات را برای مطالعه در اختیار

11 – Mutual recognition agreements (MRA)

12 – Dorsey Baskin junior

13 – Mark Vailie

عموم قرار داد و امکان یک پرسش آزاد را در باره رابطه با WTO فراهم کرد. مذاکرات و پذیرش گاتس توسط پارلمان و انتشار جزئیات مذاکرات در وب‌سایت اعلام شد ولی در استرالیا درست برعکس این بود.

تا ماه "جون" امسال، ویلی یک فهرست سری از پوشش معافیت‌های خدمات استرالیا تکمیل کرد که او قصد داشت از آن‌ها در مقابل گاتس حفاظت شود. قابل توجه این که پوشش "گاتس" شامل آزادسازی همه خدمات، مانند رفاه، آموزش، آب و سایر نهادهای تحت اداره دولت است.

فراگیری یک درس؟

همه خدمات حرفه‌ای و عمومی می‌توانند یک دوره کوتاه‌مدت از معافیت^{۱۴} اجرای مقررات گاتس برخوردار شوند، اما تاریخ نهایی درخواست، مارس ۲۰۰۳ است. بعد از آن که بر خوداری از مفاد مقررات مذکور متوقف شد، هیچ دولتی نمی‌تواند تقاضای معافیت مجدد را مطرح کند.

حزب کارگر استرالیا و ائتلاف آن گاتس را تأیید کرد و دمکرات‌ها تصمیم گرفتند علیه آن اقداماتی انجام ندهند. اگر چه سبزه‌ها به طور جدی با آن در تیردهستند.

وکیل برایان والترز،^{۱۵} می‌گوید: «بعد از سال‌ها مردم استرالیا استانداردهای خدمات حرفه‌ای را توسعه داده‌اند. این استانداردها نه تنها آن‌ها را به طور مستقیم در برابر پیچیدگی، بلکه در برابر گستردگی جوامع محافظت می‌کند.

اگر حسابداران حرفه‌ای وظیفه خود را بطور شایسته انجام ندهند، اعتبار دهندگان و سهام‌داران شرکت‌های سختی ضرر می‌بینند. اما مسئولیت و کلا

تنهاد قیال کسانی

است که به آن‌ها

می‌پردازند و مانند

وظیفه دکترها در مقابل

مریض‌هاست که صرفاً

از طریق روابط اقتصادی اداره

نمی‌شود. تضعیف کردن این استانداردها

که برای کمک به روابط تجاری شرکت‌های بزرگ

است، منجر به خطر ورود خسارت جدی به

ساختار اجتماع ما خواهد بود.»

۱۴- دوره‌ای که یک کشور عضو، در آن مدت از رعایت الزامات سازمان تجارت جهانی معاف است تا بتواند با بازسازی شرایط کشور خود راه برای ورود به عرصه تجارت آزاد آماده کند.

15 – Brian Walters, SC

مؤسسه
آمریکایی بی اعتبار شده
"آرتور آندرسن" در جریان
سقوط شرکت‌های معروف و
پر طرفدار چون "آرون"، شدیداً
موافقت‌نامه قدرت مند تجارت جهانی
- موافقت‌نامه عمومی تجارت
خدمات (گاتس) متعلق به سازمان
تجارت جهانی را تحت تأثیر
قرار داد